

Foto: Lilli Lumera

November / talvekuu

- 02.11 hingepäev
- 10.11 mardipäev
- 12.11 isadepäev
- 16.11 taassünni päev
- 25.11 kadripäev
- 30.11 andresepäev

Detsember / jõulukuu

- 06.12 talvine nigulapäev
- 21.12 toomapäev
- 22.12 talvine pööripäev (kell 3.28)
- 24.12 jõulud (pühkepäev)
- 25.12 esimene jõulupüha (pühkepäev)
- 26.12 teine jõulupüha (pühkepäev)
- 28.12 süütalastepäev

MAFFile kandideeris sel aastal üle 1000 filmi

LK 3

Valla huvihariduse toetamise korra muudatus

LK 4

Lihula kultuurimajas tähistati õpetajate päeva

LK 8

Uued hooldusautod lume- ja jäätõrjeks

LK 11

Valla spordikooli maadlejad olid Jaapanis võidukad

LK 13

LÄÄNERANNA VALLAS ELAS
10. oktoobril 5185 inimest

Lääneranna valla haridusvõrgu korrastamine tagab haridustöötajatele palgatõusu

Pressikonverents. Foto: Lilli Lumera

27. septembril toimunud Lääneranna Vallavalitsuse pressikonverentsil võeti kokku haridusreformiga seonduv. Vald on seadnud eesmärgi tõsta haridusasutuste personali palkasid ja tagada kaasaegne õppekeskkond kõikidele valla lastele. Nimetatud eesmärkideni jõudmiseks on vald teinud otsuse läbi viia haridusvõrgu korrastamise.

Käesoleva aasta sügisest on kaks valla kooli suletud: Metsküla Algkooli ja Lõpe Kooli tegevus on lõpetatud. Virtsu Kool jätkab põhikooli asemel neljaklassilisena ning 2024. aasta sügisest jätkavad Varbla ja Koonga Kool üheksaklassiliste asemel kuueklassilistena.

Volikogu haridus-, kultuuri- ja noorsootöökomisjoni esimehe Janar Sõbra sõnul on vallas olnud lahendada kolm suuremat haridusasutustega seonduvat probleemi. Esiteks on mitme kooli-

hoone puhul tegu vananenud kinnisvaraga, mida vald ei suuda ülal pidada. Nendes hoonetes vajab enamik ruume lähiaastatel suuremahulisi investeeringuid: renoveerimistööid ja ümberehitusi. Lisaks on vallas probleem koolide jooksvate kulude katmisega – raha sisuliselt köetakse ära. Teiseks on koolides lisaks pedagoogilisele personalile majandus- ja mittepedagoogiline personal, kellest enamik saab täna miinimumilähedast töötasu. Kolmandaks, õpilaste arv väheneb. Lääneranna valla koolides käib täna 450 õpilast, kellest 300 ehk 66% õpib Lihula Gümnaasiumis. Enne koolivõrgu korrastamist oli see näitaja 57%. Seega u 200 õpilast jaotus enne reformi kuue kooli vahel ehk keskmiselt oli kooli kohta 33 õpilast, kuid samal ajal oli enamasti tegu 9-klassiliste põhikoolidega. 33 õpilast 9-klassilises koolis on vähe.

Lääneranna Vallavalitsus

Aadress: Jaama tn 1, Lihula linn

Kodanike vastuvõtt:

E-T, N 9.00–16.00 ning K 11.00–16.00

Lõuna iga päev kell 13.00–13.30

Reedeti ametiasutuses kodanike vastuvõttu ei toimu

Kontakt: 472 4630, vallavalitsus@laaneranna.ee

www.laanerannavald.ee

» Koolivõrgu korrastamine on kaalukas reform, mille finantsmõju tervikuna on 730 000 eurot. Vallavanem Ingvar Saare sõnul on vallale samaväärselt olulised kõik kogukonnad, kuid tuleb arvestada valla tegelikku võimekust koole ülal pidada.

Haridusvõrgu korrastamisega on kavandatud valla tulubaasi kokkuhoid u 173 000 eurot, mis koosneb eelkõige majandus- ja personalikulude vähenemisest. Saa-vutatud kokkuvõtteid ei lähe muude kulude katteks, vaid tagasi haridusvaldkonda kaasaegse õppekeskkonna loomiseks. Koolivõrgu korrastamine võimaldab täiendavalt võimestada õpetajate palgafondi ja töötada välja diferentseerimismudel kõigi Lääneranna valla koolide jaoks. Sisuliselt on vähendatud klassikomplektide arvu ehk igas koolis ei ole enam seitsmendat kuni üheksandat klassi ning see tähendab, et igas koolis ei ole vaja palgata neile klassidele õpetajaid, kuid riigi eraldatav pedagoogilise personali palgatoetus säilib. Põhikooli III aste koondub Lihulasse ning see toob kaasa võimaluse maksta õpetajatele konkurentsivõimelist töötasu valla kõigis koolides. Kokkuvõttes jääb palgafondi võimestamiseks kuni 550 000 eurot.

Imevitsana mõjuvaks lahenduseks senise koolivõrgu ülalpidamiseks ei ole ka Haridus- ja Teadusministeeriumi kavandatav nn väikekoolide toetusmeede. Ingvar Saare selgitab, et toetusmeetme eesmärk on motiveerida kohalikke omavalitsusi korrastama koolivõrku, kaotades maapõhikooli ja muutes need kuni 6-klassilisteks. Riigi eesmärk on soodustada kolmanda kooliastme õppekoondumist omavalitsuse suurematesse keskustesse. Meetme tingimus on, et koolis õpib hiljemalt kolme aasta pärast kuues klassis kokku vähemalt 30 õpilast. Täna õpilaste arvude juures, kus Virtsu 1.–4. klassis on 16 õpilast, Varbla 1.–9. klassis 46, Koonga 1.–9. klassis 42 ja Kõmsi 1.–6. klassis 29 õpilast, ei ole väga suurt optimismi, et laste arv kõigis neis koolides küündiks kolme aasta pärast üle 30. Toetuse saamise üks eeldustest on aga sellise tegevuskava esitamine, mis realistlikult näitab, et toetuse abiga on võimalik laste arv viia üle 30.

Metsküla Algkooli osas on vald olnud seisukohal, et see võiks tegevust jätkata erakoolina. Arvestades asjaolu, et õppeaasta käib ning erakooli asutamise protseduur nõuab aega, siis eraalgatusel põhinev üldhariduskool saab alustada järgmisel õppeaastal. Vaheaasta tuleks lahendada teiste koolide või koduõppe baasil. Senist protsessi on pidurdanud kindlasisulise tahteavalduse puudumine, mis veenaks volikogu erakooli loomise soovis. Esimest korda jõudis erakooli loomise soov valdavalitsusele alles 9. augustil 2023. a, kuigi palutud oli vastavat sooviavaldust juba märtsikuust saadik. Nii vahetult enne kooliaasta algust volikogu enam tehtud otsuseid üle vaatama ei asunud. Lisaks on käimas kohutuvaidlus koolivõrgu ümberkorraldamise otsuse asjus ja seegi mõjutab koolidega seotud otsuste tegemist.

Vallavanem Ingvar Saare leiab, et otsuste üle vaidlemisest on olulisem see, et lastel oleks võimalik koolikohustust täita. See on laste õigus ja nende huvides tuleb lahendada Metskülas tekkinud olukord, kus 17 meie last ei ole ühegi kooli õpilaste nimekirja kantud. Vanemate ja valla ühine kohustus on, et laps saaks koolikohustust täita. Nii erakooli loomise kui koolikohustuse täitmise võimaldamise küsimuses toob loodetavasti selgust käimasoleva kompromisslepingu sõlmimise protsess, mis oodatavasti järgmistel nädalatel lahenduse leiab.

Pressikonverentsil viibisid ja haridusteemasid käsitlesid vallavanem Ingvar Saare, volikogu sotsiaalkomisjoni esimees Tiina Lobja, majanduskomisjoni esimees Hardi Pikkmeets, volikogu esimees Armand Reinmaa ning volikogu haridus-, kultuuri- ja noorsootöökomisjoni esimees Janar Sõber. Pressikonverentsi juhtis avalike suhete spetsialist Lilli Lumera.

Pressikonverentsi saab järelkuulata siit: [Pressikonverents Lääneranna valla haridusvõrgu korrastamisest 27.09.2023.](#)

PALJU ÕNNE SÜNNIPÄEVAKS! LÄÄNERANNA VALD

6

*Linnulaulu su aiale,
päikesepaistet su aknale,
sõbrakätt su uksele,
õnne sünnipäevalapsele!*

MAFFile kandideeris sel aastal üle 1000 filmi

Lilli Lumera
Avalike suhete spetsialist

Tänavu toimus Matsalu Loodusfilmide Festival juba 21. korda 21. septembrist 2. oktoobrini Lihulas ja üle Eesti. Selleks tuli korraldajatel üle vaadata enam kui 1000 filmi.

Silvia Lotmani sõnul algab MAFFi korraldamine aasta enne festivali. Esmalt tehakse erinevatele fondidele rahastustaotlused, seejärel paigutatakse festivalipäevad turismi- ja kultuurikalendritesse. Avalik konkurss kuulutatakse välja jaanuarist maini FilmFreeway veebikeskkonnas.

Sel aastal saadeti Matsalu festivalile üle 1000 filmi. Dokumentalist ja ise loodusfilme teinud MAFFi filmiprogrammijuht Heli Tetlov vaatas neid kõiki! Neist üle poolesaja konkureerisid kahes kategoorias: „Loodus“ ning „Inimene ja loodus“. Parimad valis välja filmitegijatest ja loodusetundjatest koosnev žürii. Sel aastal pälvis Grand Prix ehk üldvõidu Belgia film „Uued kärsad“, režissöör Jimmy Kets. Publiku lemmiku tiitli pälvis Hannes Rohtma film „Kust konnad tulevad?“. See film räägib rohukonna ja kärnkonna elu kevadisest rändest kuni südasuvise kullest konnaks saamiseni. Film pälvis festivalil ka Eestimaa Looduse Fondi eripreemia.

Igal aastal meelitab festival Lihulasse rahvusvahelise seltskonna.

Näiteks on tänavu žüriis eelmisel aastal üldvõidu pälvinud Iraani filmitegija Nima Asgari; looduskaitseja Jacek Karczewski Poolast; operaator James Ewen Norrast.

Olgugi, et festivalipaik asub maailma mastaabis väike-riigi äärealal, on sinne piirkond filmitegijate seas positiivselt tuntud. Korduvalt on juhtunud, et saabutakse suurfestivalile ja imestatakse selle paiga väiksuse üle. Silvia Lotman teab rääkida, et üks üllatunud välisküline on teinud sotsiaalmeediapostituse sisuga „olen sattunud nukumajadega külakesse“. Lihula ju õigupoolest ongi oma mõisamäe, mõisahooned ja viilkatusega majakestega üsna muinasjutuline. Paljud valdkonnas tegutsesid tulevad neile armsaks saanud Lihulasse ikka ja jälle tagasi.

Peale paiga eripära – arhitektuur, loodus, linnuränne – kiidavad filmitegijad publikut. Tihti moodustavad suurte filmifestivalide publiku erialaspetsialistid. Lihula kinosali täidab aga tavapublik. Korraldusmeeskond kannab hoolt selle eest, et kohale tuleksid koolid ja publik Pärnust, Tallinnast, Märjamaalt, ja muidugi lähipiirkonna inimesed. Muuhulgas tehakse koostööd Viljandi Kultuuriakadeemiaga – nii on MAFFist kujunenud noorsootöötajate praktikabaas, kus üliõpilased viivad läbi noortele suunatud töötubasid ja ekskursioone Matsalu rahvusparkis.

Matsalu Loodusfilmide Festivali žürii.
Foto: Lilli Lumera

Lääneranna valla huvihariduse toetamise korra muudatus

Lääneranna valla huvihariduse korra määrust on aastate jooksul täiendatud ja muudetud. Lääneranna Vallavolikogu 08.06.2023 vastu võetud määrusega „Huvihariduse toetamise kord“ nähakse ette maksimaalsed määrad huvitegevuse hüvitamisel Lääneranna valla eelarvest.

Toetuse määramisel on ette nähtud erisus sõltuvalt sellest, kas tegu on Lääneranna vallas tegutseva või muu

omavalitsuse territooriumil registreeritud huvikooliga. Samuti on ettenähtud erisus teiste kohalike omavalitsuste munitsipaalhuvikoolide õppekoha maksumuse tasumise hüvitamiseks.

Lääneranna vald hüvitab valla üldhariduskoolis õppiva ja vallas elava 7–19-aastase õppuri seadusliku esindaja valitud ühe huvikooli õppekoha arvestusliku maksumuse. Hüvitist makstakse õppeaastas kuni 9 kuu vältel.

Huvikooli liik	Hüvitise määr	Maksimaalne toetussumma
Teise omavalitsuse munitsipaalhuvikool	$\frac{2}{3}$ õppekoha arvestuslikust maksumusest, aga mitte rohkem kui	100 €
Teise omavalitsuse erahuvikool	$\frac{2}{3}$ õppekoha arvestuslikust maksumusest, aga mitte rohkem kui	80 €
Lääneranna valla erahuvikool	$\frac{2}{3}$ õppekoha arvestuslikust maksumusest, aga mitte rohkem kui	100 €

Huvitegevuses osalemisega seotud transpordikulu huvikooli jõudmiseks hüvitatakse määras 0,1 €/km, kuid mitte rohkem kui 30 eurot kuus.

Kui teise omavalitsuse huvikooli õppekoha arvestusliku maksumuse $\frac{2}{3}$ -osa ületab maksimaalset toetussummat, väljastatakse huvikooli pidajale garantiikiri peale seda, kui lapsevanem on maksimaalset toetussummat ületava osa tasumise kohta sõlminud Lääneranna Vallavalitsusega lepingu. Selline olukord võib esineda näiteks lapse õppimisel Pärnu linnale kuuluvas huvikoolis.

Lisainfo: Jane Mets, jane.mets@laanerannavald.ee, telefon +372 502 9743.

Huvihariduse ja transpordi toetuste taotlused saab Lääneranna Vallavalitsusele esitada [valla kodulehel](#) (Haridus ja kultuur -> Blanketid)

- » [Huvitegevuse toetuse taotlemise avaldus](#)
- » [Isikliku sõiduauto kasutamise aruanne huvitegevuse asukohta saamiseks](#)

Õpilaste koolitranspordi korraldamise ja sõidukulu hüvitamise kord

Lääneranna vallas on alates 01.09.2023 viis üldhariduskooli. Haridust antakse valla erinevates piirkondades ning, et tagada õpilaste kodu ja kooli vaheline transport, on vald laiendanud koolitranspordi korral-

damise viise. Lääneranna Vallavolikogu 10.08.2023 määruse nr 56 „Õpilaste transpordi korraldamise ja sõidukulu hüvitamise kord Lääneranna vallas“ alusel hüvitatakse transpordikulud järgmiselt:

Transpordi liik	Hüvitise tasumise alus	Taotluse esitamise tähtaeg	Hüvitise suurus
Maakondlik ühistransport	Tasuta, isikustatud bussikaardi alusel	Taotlust ei esitata	Puudub
Vallasisene õpilasliin	Tasuta	Taotlust ei esitata	Puudub
Maakonnaüleline ühistranspordiliin (suunal koolist koju)	Sõidupiletite kulu hüvitatakse õpilase vanema või õpilase seadusliku esindaja esitatud taotluse alusel. Sõidupiletil peab olema selgesti loetav marsruut, kuupäev ja sõidupileti hind.	Sõidupiletite hüvitamise taotlus ja kuludokumendid esitatakse eelneva kalendrikuu kohta järgmise kalendrikuu 10. kuupäevaks.	Hüvitis tasutakse kogu kulu ulatuses lapse kooliskäimise päevadel.

Suurem osa õpilastranspordist on ühildatud maakondliku ühistranspordi liinivõrguga. Piirkondades, kus ühistranspordi liinivõrk puudub, on transport korraldatud vallasiseses õpilasliiniga. Õpilasele, kellel ei ole võimalik kasutada kooli ja sealt tagasi sõiduks õpilasliini või maakonnaliini, tagatakse tasuta sõit sõidupiletite alusel maakonnaülestel ühistranspordiliinidel.

Erandolukorras, kui puudub õpilasliin või ühistranspordiliin, on võimalik lapsevanemale isikliku sõiduauto kasutamise eest määrata hüvitis esitatud avalduse ja sõidupäeviku alusel. Ühtlasi on hüvitise õigus hariduslike erivajadustega õpilastel, kellel on koolivälise nõustamismeeskonna vastav soovitus. Lisaks eeltoodule on võimalik lapsevanemale hüvitada sõidukulud olukorras, kui õpilase koolitee on pikem kui 3 km või kui ühistranspordi peatuseni on rohkem kui 3 km. Lääneranna Vallavalitsuse 23.08.2023 korraldusega nr 448 on kehtestatud isikliku sõiduauto kasutamise sõidukulude hüvitise aluseks oleva sõidukilomeetri hinnaks 0,14 €/km.

Hüvitise saamiseks tuleb vallavalitsusele esitada taotlus, milles märgitakse õpilase nimi, õppeasutus, marsruut ja hüvitise taotlemise periood ning põhjus. Vallavalitsus hindab taotluse põhjendatust ning taotluse rahuldamise või mitterahuldamise otsus võetakse vastu vallavalitsuse korraldusega. Alles seejärel saab kasutada isikliku sõiduauto kasutamise kompenseerimise hüviti. Taotlus on soovitatav esitada enne õppeaasta algust.

Lisainfo: Jane Mets, jane.mets@laanerannavald.ee, telefon +372 502 9743.

Transporditoetuste taotlused saab Lääneranna Vallavalitsusele esitada [valla kodulehel](#) (Haridus ja kultuur -> Blanketid)

- » [Õpilase ühistranspordi sõidukulu hüvitamise taotlus](#)
- » [Õpilaste transpordi isikliku sõiduauto kasutamise sõidukulu hüvitamise taotlus](#)
- » [Õpilase transpordi isikliku sõiduauto kasutamise aruanne](#)

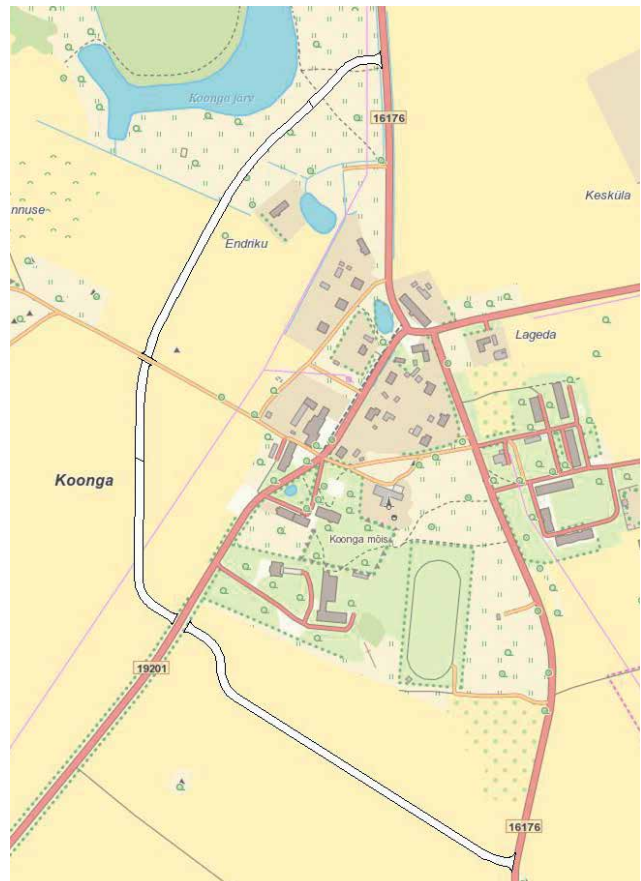
Koonga ümbersõidutee ehitatakse karjääritranspordiks

Koonga ümbersõidutee ehitusega alustati 2. oktoobril 2023. Sügis-talvised ilmastikuolud võivad tingida olukorra, kus teatud tööd lükkuvad kevadesse.

Ümbersõidutee ehitatakse karjääritranspordi jaoks. Sealjuures jääb see avalikuks teeks, mida võivad kasutada kõik liiklejad.

Koonga ümbersõidutee ehitustööd. Foto: Mihkel Kalmaru

Koonga ümbersõidutee skeem

Volikogu esimehe vastuvõtuaeg on neljapäeviti kell 10.00–13.00 Lääneranna Vallavalitsuses (Jaama tn 1, Lihula). Vajalik on eelnev registreerimine telefonil 507 8061 või e-posti aadressil armand.reinmaa@laaneranna.ee

Sotsiaaltöö spetsialistide kontaktid:

» Silva Nilb (toetused)
5649 0392,
silva.nilb@laanerannavald.ee	» Saima Soobard (lastekaitse)
5663 5205,
saima.soobard@laanerannavald.ee	» Maie Ausmeel (Varbla)
5886 2187,
maie.ausmeel@laanerannavald.ee
	» Koidu Rummel (Lihula)
5666 1230,
koidu.rummel@laanerannavald.ee	» Marelle Minn (Hanila ja Koonga)
5387 6988,
marelle.minn@laanerannavald.ee

Detailplaneeringute teated

Virtsu Tallinna mnt 14 detailplaneeringu algatamine

Lääneranna Vallavalitsus teatab planeerimisseaduse § 128 lõike 6 alusel, et algatas 26.09.2023 korraldusega nr 513 Virtsu Tallinna mnt 14 kinnistu detailplaneeringu. 0,85 ha suurune planeeringuala hõlmab Virtsu aleviku Tallinna mnt 14 (sihtotstarve 100% tootmismaa) katastriüksust. Tallinna mnt 14 kinnisasjal asub Elering AS 110 kV alajaam.

Detailplaneeringu ülesanne on jagada Tallinna mnt 14 katastriüksus (katastritunnus 19502:003:0311) kaheks katastriüksuseks ning määrata ehitusõigus, et püstitada Elektrilevi OÜ alajaama hooned ja rajatised.

Detailplaneering koostatakse üldplaneeringu kohasena. Eeldatavalt ei kaasne planeeringuga kavandatud tegevustega olulist negatiivset mõju looduskeskkonnale, kultuuripärandile ega inimeste tervisele, heaolule ja varale ning negatiivne mõju Natura 2000 võrgustiku aladele on välistatud.

Planeerimisseaduse § 125 lg 1 järgi on detailplaneeringu koostamine nõutav alevites ja alevikes ehitusloakohustusliku hoone püstitamiseks.

Uuringute vajadus selgub detailplaneeringu koostamise käigus.

Lihula Tallinna mnt 65 kinnistu detailplaneeringu algatamine

21.08.2023

Lääneranna Vallavalitsus teatab planeerimisseaduse § 128 lõike 6 alusel, et algatas 16.08.2023 korraldusega nr 431 Lihula Tallinna mnt 65 kinnistu detailplaneeringu.

1,78 ha suurune planeeringuala hõlmab Lihula linna Tallinna mnt 65 (sihtotstarve 100% tootmismaa) ning Tallinna maantee ja Pärnu maantee tänava aluseid Tallinna maantee L3 ja L4 ning Pärnu maantee L1, L4 ja L5 katastriüksuseid. Tallinna mnt 65 kinnisasjal asusid 2021. aastani kunagise Lihula piimatööstuse hooned.

Detailplaneeringu ülesanne on muuta Lihula Tallinna mnt 65 katastriüksuse (katastritunnus 43001:001:0979) maa sihtotstarve tootmismaa ärimaaks ning määrata ehitusõigus, et rajada kaubandushoone koos kliendiparkla ja juurdepääsuteedega ning nende toimimiseks vajalik taristu.

Detailplaneering koostatakse üldplaneeringu kohasena. Eeldatavalt ei kaasne planeeringuga kavandatud tegevustega olulist negatiivset mõju looduskeskkonnale, kultuuripärandile ega inimeste tervisele, heaolule ja varale ning negatiivne mõju Natura 2000 võrgustiku aladele on välistatud.

Planeerimisseaduse § 125 lg 1 järgi on detailplaneeringu koostamine nõutav alevites ja alevikes ehitusloakohustusliku hoone püstitamiseks.

Uuringute vajadus selgub detailplaneeringu koostamise käigus.

◀ Virtsu Tallinna mnt 14 asendiskeem

Võigaste küla Võigaste maaüksuse detailplaneeringu algatamine

27.06.2023

Lääneranna Vallavalitsus teatab planeerimisseaduse § 128 lõike 6 alusel, et algatas 21.06.2023 korraldusega nr 342 Võigaste küla Võigaste maaüksuse detailplaneeringu. Planeeritava ala, pindala 0,44 ha, moodustab Võigaste küla Võigaste katastriüksus (tunnus 41101:001:0470, sihtotstarve 100% sihtotstarbeta maa). Planeeringualal asuvad Võigaste karjamõisa ja talli vundamendid ja müürijupid.

Detailplaneeringu koostamise ülesanne on määrata Võigaste katastriüksuse (katastritunnus 41101:001:0470) hoonestusala ja ehitusõigus ning lahendada tehnovõrkudega varustatus elamu ja elamu abihoonete rajamiseks. Võigaste katastriüksuse kruntideks jagamist ei kavandata. Detailplaneering koostatakse üldplaneeringu kohasena.

Planeeritav ala asub Matsalu rahvusparki piiranguvööndis. Eeldatavalt ei kaasne planeeringuga kavandatud tegevustega olulist negatiivset mõju Natura 2000 aladele, looduskeskkonnale, kultuuripärandile ega inimeste tervisele, heaolule ja varale.

Planeerimisseaduse § 125 lg 2 järgi on detailplaneeringu koostamine nõutav üldplaneeringuga määratud detailplaneeringu koostamise kohustusega alal või juhul.

Uuringute vajadus selgub detailplaneeringu koostamise käigus.

Mereäärse küla Kopli maaüksuse detailplaneeringu algatamine

27.06.2023

Lääneranna Vallavalitsus teatab planeerimiseaduse § 128 lõike 6 alusel, et algatas 21.06.2023 korraldusega nr 343 Mereäärse küla Kopli maaüksuse detailplaneeringu. Planeeritav ala pindalaga 0,9 ha asub 6,98 ha Mereäärse küla Kopli katastriüksuse (tunnus 86301:004:0481, sihtotstarve 100% maatulusmaas) keskosas.

Detailplaneeringu koostamise ülesanne on määrata Mereäärse küla Kopli katastriüksusel (katastritunnus 86301:004:0481) hoonestusala ja ehitusõigus ning lahendada tehnovõrkudega varustatus elamu ja elamu abihoonete rajamiseks. Kopli katastriüksuse kruntideks jagamist ei kavandata. Juurdepääs planeeringualale on Mereäärse teelt. Detailplaneering koostatakse üldplaneeringu kohasena.

Eeldatavalt ei kaasne planeeringuga kavandatud tegevustega olulist negatiivset mõju Natura 2000 aladele, looduskeskonnale, kultuuripärandile ega inimeste tervisele, heaolule ja varale.

Planeerimiseaduse § 125 lg 2 järgi on detailplaneeringu koostamine nõutav üldplaneeringuga määratud detailplaneeringu koostamise kohustusega alal või juhul. Uuringute vajadus selgub detailplaneeringu koostamise käigus.

Pagasi päikeseelektrijaama detailplaneeringu algatamine

20.06.2023

Lääneranna Vallavalitsus teatab planeerimiseaduse § 128 lõike 6 alusel, et Lääneranna Vallavolikogu algatas 08.06.2023 otsusega nr 118 Pagasi külas Pagasi päikeseelektrijaama detailplaneeringu. Planeeritava ala suurus on 76 ha, sihtotstarve 100% maatulundusmaa. Planeeringust huvitatud isik on Enefit Green Solar OÜ.

Detailplaneeringu eesmärk on rajada Pagasi küla Öitse (katastritunnus 41102:001:0061), Lutserni (41102:001:0081), Taganurme (41102:001:0083), Uuepõllu (41102:001:0039), Viidikese (41102:001:0036) katastriüksusele päikeseelektrijaam ning päikeseelektrijaama toimimiseks vajalik taristu koos elektrienergia salvestusseadmetega. Eeldatavalt ei kaasne planeeringuga kavandatud tegevustega olulist negatiivset mõju Natura 2000 aladele, looduskeskonnale, kultuuripärandile ega inimeste tervisele, heaolule ja varale.

Planeeringuala asub Lääne maakonnaplaneeringu 2030+ rohelise võrgustiku tugiala servas. Maakonnaplaneeringu seletuskirja peatükis 3.3.1 „Roheline võrgustik“ toodud „Üldised põhimõtted rohelise võrgustiku sidususe säilitamiseks ja toimimiseks“ punkti 13 kohaselt võib rohevõrgustiku tugialal ja rohekoridoris paikneva maaüksuse (sh katastriüksuse) sihtotstarbe muutmise toimuda ainult maatulundusmaaks, kaitsealuseks maaks ja üldmaaks, kui kehtestatud detailplaneeringuga ei ole määratud teisiti. Planeerimiseaduse § 125 lg 3 järgi võib kohaliku omavalitsuse volikogu olulise avaliku huvi olemasolul algatada detailplaneeringu koostamise alal või juhul, mida käesoleva paragrahvi lõigetes 1 või 2 ei ole ette nähtud. Uuringute vajadus selgub detailplaneeringu koostamise käigus.

Alaküla Lodu päikeseelektrijaama detailplaneeringu algatamine

20.06.2023

Lääneranna Vallavalitsus teatab planeerimiseaduse § 128 lõike 6 alusel, et Lääneranna Vallavolikogu algatas 08.06.2023 otsusega nr 117 Alaküla Lodu päikeseelektrijaama detailplaneeringu. Planeeritava ala suurus on 140 ha, sihtotstarve 100% jäätmeoidla maa. Maa omanik on Lääneranna vald.

Detailplaneeringu ülesanne on jagada Alakülas ja Kirikukülas asuv Lodu katastriüksus (katastritunnus 41101:001:0803), muuta maa sihtotstarve jäätmeoidla maast osaliselt tootmismaaks ning määrata ehitusõigus, et rajada päikeseelektrijaam ning päikeseelektrijaama toimimiseks vajalik taristu koos elektrienergia salvestusseadmetega.

Eeldatavalt ei kaasne planeeringuga kavandatud tegevustega olulist negatiivset mõju Natura 2000 aladele, looduskeskonnale, kultuuripärandile ega inimeste tervisele, heaolule ja varale.

Planeeringuala asub osaliselt Lääne maakonnaplaneeringu 2030+ rohelise võrgustiku tugialal. Maakonnaplaneeringu seletuskirja peatükis 3.3.1 „Roheline võrgustik“ toodud „Üldised põhimõtted rohelise võrgustiku sidususe säilitamiseks ja toimimiseks“ punkti 13 kohaselt võib rohevõrgustiku tugialal ja rohekoridoris paikneva maaüksuse (sh katastriüksuse) sihtotstarbe muutmise toimuda ainult maatulundusmaaks, kaitsealuseks maaks ja üldmaaks, kui kehtestatud detailplaneeringuga ei ole määratud teisiti. Planeerimiseaduse § 125 lg 3 järgi võib kohaliku omavalitsuse volikogu olulise avaliku huvi olemasolu korral algatada detailplaneeringu koostamise alal või juhul, mida käesoleva paragrahvi lõigetes 1 või 2 ei ole ette nähtud. Uuringute vajadus selgub detailplaneeringu koostamise käigus.

Virtsu Vanalinna tn 2 detailplaneeringu algatamine

07.06.2023

Lääneranna Vallavalitsus teatab planeerimiseaduse § 128 lõike 6 alusel, et algatas 31.05.2023 korraldusega nr 275 Virtsu aleviku Vanalinna tn 2 detailplaneeringu. Planeeritava ala suurus on 1,1 ha, sihtotstarve 100% ärimaa.

Detailplaneeringu koostamise ülesanne on määrata Vanalinna tn 2 katastriüksuse (katastritunnus 43001:001:0006) hoonestusala ja ehitusõigus ning lahendada tehnovõrkudega varustatus, et ümber ehitada, laiendada ja kaasajastada Alexela tanklakompleks. Detailplaneering koostatakse üldplaneeringu kohasena. Eeldatavalt ei kaasne planeeringuga kavandatud tegevustega olulist negatiivset mõju Natura 2000 aladele, looduskeskonnale, kultuuripärandile ega inimeste tervisele, heaolule ja varale.

Planeerimiseaduse § 125 järgi on detailplaneeringu koostamine nõutav alevites ja alevikes ehitusloakohustusliku hoone püstitamiseks.

Uuringute vajadus selgub detailplaneeringu koostamise käigus. Detailplaneeringu koostamise algataja, vastuvõtja ja kehtestaja on Lääneranna Vallavolikogu, koostamise korraldaja Lääneranna Vallavalitsus (Jaama 1, Lihula linn, Lääneranna vald, vallavalitsus@laaneranna.ee). Otsustega on võimalik tutvuda Lääneranna veebilehel www.laanerannavald.ee

Väärikad kohtusid Varbla rahvamajas | Anneli Lobjakas Varbla Rahvamaja juhataja

Pühapäeval, 1. oktoobril toimus Varbla rahvamajas Lääneranna valla traditsiooniline eakate päev. Rahvusvaheline traditsioon eakaid tunnustada, sai 1990. aastal alguse ÜRO Peaassamblee kinnitusega. Tähtpäeva eesmärk on tõsta teadlikkust eakate inimeste probleemidest ning väärtustada nende panust ühiskonda.

Peole registreerus 129 inimest ja kohale jõudis enam kui 115 eakat. Lääneranna valla väärikas eas inimesi oli tulnud tervitama valla vanem Ingvar Saare. Päeva esimeses pooles esines ettekandega „Rõõm iseendast” ja näitas olulisi virgutusharjutusi hiina traditsioonilise meditsiini terapeut Riina Hein. Tantsule kutsus ja kauneid laule esitas ansambel Kruu. Silmailu pakkus showtantsurühm Kelmikad Mannikesed ja kaetud oli kaunis kohvilaud.

Riina Hein
Foto: Liis Lillepää

Eakate päev Varbla rahvamajas.
Foto: Liis Lillepää

Lihula kultuurimajas tähistati õpetajate päeva

Õpetaja töö ei seisne üksnes õpilastele aine selgitamises. Õpetajaks olemine on midagi enam. Ta on sõber, hea kuulaja ja nõuandja, ta märkab lapse andeid ja oskab need välja tuua. Õpetaja jagab oma maailmavaateid ja annab enda teadmised edasi nooremale generatsioonile. Haridustöötajad vääriavad päris oma päeva ja suuri tänuavaldusi.

Lääneranna Vallavalitsus kutsus 5. oktoobril kõik valla haridustöötajad Lihula kultuurimajja õpetajate päeva tähistama. Õpetajaid ootas kohvilaud ning esines Kristjan Kasearu duo. Kohal olid õpetajad Lihula Gümnaasiumist, Lihula Lasteaiast, Kõmsi Lasteal-Algkoolist, Varbla Koolist, Lihula Muusika- ja Kunstikoolist.

Õpetajate päeva tähistamine kultuurimajas. Esines Kristjan Kasearu duo.
Foto: Ingvar Saare

Ellen on tõeline maa sool | Mare Paarasma

Septembrikuu viimasel päeval kogunesime Lõpe klubi juurde, et avaldada tänu ja tunnustust meie piirkonna jaoks väga olulisele inimesele Ellen Laanesoole ning avada temanimeline pink.

1980. aastal oli Ellen Lõpe Algkooli taasavaja. 1994. aastal täitis järgmine unistus, kool sai koolitusloa tegutsemiseks põhikoolina. Koolidirektorina töötas Ellen kokku 25 aastat. Koolijuhi ameti kõrvalt jõudis ta jagada ka koolitarkust vist pea kõikides õppeainetes.

Ellen on olnud Lõpe piirkonna külapäevade traditsiooni algataja ja tema eestvõtmisel toimus Lõpe kooli I vilistlaste kokkutulek 2004. aastal. Südamelähedane on talle kodu-uurimuslik töö ja hariduselu ajaloo talletamine. Ellen on imetlusväärsest soe ja suure südamega inimene. Tema sõnal ja soojusel on alati nagu mingi võlujõud. Ellen on tõeline maa sool.

Soovime Lõpe koolipere poolt ikka reibast meelt, rõõmu südamesse ja muidugi head tervist!

Ellen Laanesoo istumas omanimelisel pingil.
Foto: Merike Pikkmeets

Oktoober on vaimse tervise kuu

On tavaks saanud, et oktoobris tähistatakse rahvusvahelist vaimse tervise kuud, mille eesmärk on pöörata tähelepanu emotsionaalse tasakaalu hoidmisele ning erinevatele abivõimalustele. Üheks selliseks on vaimse tervise veebinõustamine.

Vaimse tervise probleemid on Eesti rahvastikus laialt levinud. Igal viiendal Eesti inimesel on ärevushäire risk ning enam kui veerandil (28%) depressiooni risk¹. Vaimse tervise probleemide laialdast levikut kinnitab ka sotsiaalkindlustusameti tugiliinidele tehtud pöördumiste statistika. Ainuüksi selle aasta augustikuu seisuga on sotsiaalkindlustusameti ohvriabi kriisitelefoni 116 006 ning emotsionaalse toe ja hingehoiu telefonile 116 123 tulnud enam kui 9600 pöördumist, millest omakorda üle poolte (52%) olid seotud vaimse tervise ning sellest tingitud muredega.

Enamik inimestest jõuab oma elus mõnda hetke, millest väljapääs tundub ääretult keeruline või koguni võimatu. On see ülekoormus, pere- või suhte probleemid, lähedase kaotus või üksildustunne – elu pole alati ei lihtne ega sirgelt kulgev. On hetki, mil eesmärk ja naudingud tunduvad täiesti puudu olevat. Sageli kaasneb sellega suur ärevus, unetus või muud ebameeldivad kehalised aistingud, mis väljenduvad püsivas kehvases enesetundes. Negatiivseid mõtteid keerutades võib inimene end päris sügavasse auku mõelda, kuid õnneks ei ole see olukord lootusetu.

Tugi on olemas

Lisaks eelmainitud ohvriabi kriisitelefoni 116 006 ning emotsionaalse toe ja hingehoiu telefonile 116 123 pakub sotsiaalkindlustusamet tasuta vaimse tervise veebinõustamist kõigile, kelle elus on tekkinud pingeid ja raskusi ning kes tunnevad vajadust nendest kellegagi rääkida. Veebinõustamisele saab registreeruda veebilehel <https://www.palunabi.ee/et/emotsionaalne-tugi>.

Tuntud vanasõna „Kaks pead on ikka kaks pead“ iseloomustab vaimse tervise nõustamist kõige paremini, sest vahel ei piisa ühest peast, et raskusi seljataha jätta.

Nõustaja abiga saab:

- » võtta aega oma murede arutamiseks neutraalselt ja hinnanguvabalt – nõustaja ei anna hinnangut sinu elule ega valikutele.
- » uurida oma mõtteid ja emotsioone ning nende võimalikke põhjuseid. Oma peas keerlevaid mõtteid ümber sõnastada ja mõne teise nurga alt vaadelda.
- » meenutada oma toimetulekuoskusi ja harjutada juurde uusi. Kui meil pole tervislikke toimetulekuoskusi raskete aegade läbimiseks, võib juhtuda, et pöördume ebatervislike lahenduste poole, mis kokkuvõttes võivad probleeme juurde tekitada. Küll on aga igaühel meist omad positiivsed nipid, mis toimetulekut elu jooksul toetanud on.
- » välja selgitada parim võimalik viis, kuidas oma probleemiga edasi minna. Nõustaja aitab välja selgitada, kas inimene vajab mõne erialaspetsialisti sekkumist ning koos leitakse võimalused tema poole pöördumiseks.

Sotsiaalkindlustusameti vaimse tervise veebinõustamist pakuvad nii koosseisulised nõustajad, kes kõik on psühholoogi ettevalmistusega, kui ka vabatahtlikud nõustajad, kes on superviseeritud praktikat sooritavad psühhoterapeudid, kliinilised psühholoogid või terapeudid. Nad kuulavad ja vajadusel suunavad inimese sobiva spetsialisti nõustamisele, näiteks psühholoogi, hingehoidja, pereterapeudi, psühhiaatri, perearsti juurde. Nõustaja ei ütle inimesele, mida ta oma eluga tegema peab, sest oma elu ekspert on igaüks ise, küll aga on ta kaasteeline võimalike lahenduste leidmisel ning pakub tuge oma elu parimaks eksperdiks saamisel.

¹ Tervise Arengu Instituudi ja Tartu Ülikooli aastatel 2020–2022 tehtud rahvastiku vaimse tervise uuringu andmetel.

Ära jää vähki ootama! Pärnu maakonnas võtab jämesoolevähi sõeluuringust osa aina enam inimesi

Plaanid kunagi koera võtta? Aga elul võivad olla omad plaanid.

2023. aastal kutsume tasuta uuringule mehi ja naisi sünniaastaga 1955, 1957, 1959, 1961, 1963.

Jämesoolevähk on üha sagedamini esinev haigus, mida diagnoositakse Eestis igal aastal ligi 1000 inimesel. Tervisekassa rõhutab regulaarselt sõeluuringul osalemise olulisust, sest nii on võimalik haigus avastada varases arengujärgus või enne selle väljakujunemist. Pärnu maakonnas kasutas mullu tasuta tervisekontrolli võimalust 67% kutsutud naistest ja 56% meestest.

Tervisekassa alustas oktoobris jämesoolevähi sõeluuringu teavituskampaaniaga, milles kutsus 60–68-aastaseid mehi ja naisi tasuta sõeluuringule. „Jämesoolevähi sõeluuringuga on võimalik leida vähieelsed muutused enne haiguse ja sümptomite tekkimist. õigeaegse meditsiinilise abiga on võimalik neid muutuseid edukalt ravida, päästes patsiendi ehmatavast diagnoosist“, selgitas Tervisekassa sõeluuringute teenusejuht Maria Suurna. „Enamikule annab sõeluuringul osalemine kindlustunde ja teadmise, et tervis on korras“, lisas Suurna.

Tervise Arengu Instituudi andmete kohaselt tuvastati 2020. aastal sõeluuringu käigus vähieelseid muutuseid 1,4% osalenutel ehk ligi 600 inimesel. „Sõeluuring on tõhus viis kasvaja avastamiseks varajases staadiumis, mil neid saab edukalt ravida ja ennetada kehas edasi levimist“, selgitas Suurna. Vähi diagnoosi sai vaid 0,3% sõeluuringul osalenutest.

Pärnu maakonnas oli eelmisel aastal kõige suurem jämesoolevähi sõeluuringu hõlmatus Kihnu vallas (83%), väikseim Saarde vallas (48%). „Viimase viie aasta jooksul on Pärnu maakonnas osalusmäär tasahaaval kasvanud, seega loodame, et Pärnu maakonna elanikud üllatavad ka sel aastal positiivselt ja ületavad eelmise aasta osalusaktiivsust“, sõnas Pärnu maakonna tervisedendaja Saale Kivikangur. Keskmiselt osalesid Eestis skriiningul ligi pooled ehk 54% kutsutud naistest ja meestest. Selleks, et riiklikud sõeluuringud täidaksid oma eesmärgi, peaks osalusmäär olema vähemalt 70%.

Maakonniti on osalusaktiivsus erinev. „Eelmisel aastal olid kõige eesrindlikumad osalejad Võru-, Tartu-, Hiiu-, Põlva-, Pärnu- ja Läänemaal elavad mehed ja naised, kus uuringule jõudis 62–66% kutsututest. Kõige vähem võeti jämesoolevähi sõeluuringust osa Ida-Viru-, Valga-

Harju-, Viljandi- ja Saaremaal, kus hõlmatus oli vahemikus 47–53%“, märkis Tervisekassa andmeanalüütik Ksenia Niglas. „Jämesoolevähi sõeluuringu puhul on muuhulgas proovikiviks meeste madal osalusaktiivsus – mullu osales meie andmetel sõeluuringul 59% naistest, kuid ainult 49% meestest“, tõdes Niglas.

Kes ja kuidas saab jämesoolevähi sõeluuringust osaleda?

Eestis kutsutakse jämesoolevähi sõeluuringule 60–68-aastaseid mehi ja naisi iga kahe aasta tagant. Tänavu on uuringule kutsutud 80 533 ravikindlustatud ja ravikindlustamata naist ja meest sünniaastaga 1955, 1957, 1959, 1961 ja 1963. „Kuna kutse kehtib aasta lõpuni, siis jõuavad veel sõeluuringul osaleda ka need kutsutud, kes seda seni teinud pole“, soovitas Tervisekassa sõeluuringute teenusejuht Maria Suurna.

Sõeluuringul osalemiseks tuleb võtta ühendust oma perearstikeskusega ja registreerida end pereõe vastuvõtule. Vastuvõtul antakse väljaheiteproovi võtmiseks vajalik peitveretesti komplekt. Proovi saab mugavalt võtta kodus ning seejärel tuleb see saata postiga laborisse. Proovi saatmise postikulu on eelnevalt tasutud. Tervisekassa kinnitab, et juhul kui peaks tekkima vajadus lisauuringuteks või raviks, siis ka need kulud on kaetud kõigile, sealhulgas ravikindlustuseta inimestele.

Sõeluuringu puhul on tegemist terviseuuringuga, mis on mõeldud eelkõige tervetele, ilma kaebuste ja sümptomiteta naistele ja meestele. Sõeluuringu kohta saab lisainfot küsida oma perearstilt või Tervisekassa klienditoelt, kirjutades info@tervisekassa.ee ning helistades 669 6630. Vaata ka lisaks <https://soeluuring.ee/jamesoolevahk/>

Tervisekassa / pressiteade

Lisainfo:

Tervisekassa sõeluuringute teenusejuht Maria Suurna
E-post: maria.suurna@tervisekassa.ee
Pärnu maakonna tervisedendaja Saale Kivikangur
E-post: saale@parnumaa.ee

Lääneranna valda suunduvatel riigiteedel hakkavad lume- ja jäätörjet tegema uudse tehnoloogiaga hooldusautod

Liisi Treier

Verstoni brändi- ja kommunikatsioonijuht

E-post: Liisi.Treier@verston.ee

Alates oktoobrist hooldab järgmised viis aastat Pärnumaa riigiteid taristuettevõtte Verston. Selleks, et pakkuda maakonna 722 kilomeetril kvaliteetset lume- ja jäätörjet ning vähendada teede hooldamisega tekkivat CO₂ emissiooni, soetas ettevõtte Pärnu piirkonnakeskusesse seitse kõige moodsama erivarustusega keskkonnasäästlikku baasautot.

Pärnumaa teede korrashoiu 1,52 miljoni euro suuruse hanke võitis Verston ühispakkumises Lääne Teed OÜ-ga. Lisaks Pärnumaale hooldab ettevõtte alates sellest kuust uute hankelepingute alusel ka Tartumaa ja Lääne-Virumaa ning mullu oktoobrist saati Lääne-Harju valla, Võrumaa ja alltöövõtu korras Saare maakonna riigimaanteid. Verstoni ülesanne on nüüd hoida korras ligi 39% riigile kuuluvatest maanteedest 6514 kilomeetril. Ettevõtte kõikide hoolduslepingute kogumaksumus on 75,4 miljonit eurot.

Verstoni jaoks on oktoobris algava uue talihoolde perioodi üks olulisi märksõnu keskkonnahoid. „Eesti suurima riigiteede hooldajana on meie südameasi teha seda tööd nii, et ettevõtte tegevuse tagajärjel tekkinud keskkonnaparajalälg oleks võimalikult väike. Soovime näidata eeskuju ka teistele valdkonna tegijatele,“ ütles Verstoni korrashoiu valdkonnajuht Tarmo Lood.

Vähendatakse CO₂ emissiooni 10% aastas

Ettevõtte on seadnud endale eesmärgiks vähendada CO₂ emissiooni igal aastal vähemalt 10%. „1 miljoni euro suuruse müügitulu kohta suutsime tänava esimese kaheksa kuuga vähendada teede korrashoiuteenuse CO₂ emissiooni mullu sama perioodiga võrreldes 14%,“ tõi Lood näite positiivsest arengust keskkonnanäesmärkide täitmisel. Tema sõnul aitas sellele kaasa tööde parem planeerimine, senisest keskkonnasõbralikumate masinapargi soetamine ning sõidukijuhtide kütust kokkuhoidev sõidustiil.

Juba läinud aastal soetas ettevõtte 19 kõige moodsamat Scania ja Volvo hooldeautot ja 15 uut John Deere traktorit. Tänavu investeeriti veel täiendavalt 8,3 miljoni eurot 27 hooldeauto, 26 puisturi, 22 lumesaha ja 6 traktori ostmiseks.

Kõik uued hooldeautod on varustatud Euro 6 saastenor- mide piirmääradele vastavate mootoritega, mille tah- kete osakeste heitkogus on eelmise põlvkonna jõuallika- test ligi 67% ning lämmastikoksiidide heitkogus koguni 80% väiksem.

Soola kasutatakse targemalt ja säästlikumalt

Verstoni innovatsioonijuhi Sven Sillamäe sõnul hakkab ettevõtte ühe keskkonnahoiu meetmena kasutama libe- dustörjeks mõeldud soola senisest targemalt ja säästli- kumalt. Selleks kasutatakse innovaatilisi lahendusi, mis ei vähenda liiklusohutuse kõrget taset. Sool moodustab Sillamäe sõnul umbes poole talihoolde CO₂ heitmetest.

Verstoni uued keskkonnasäästlikumad hooldeautod.

Uute baasautode soolapuisturid on varustatud Thermo- logic lisaseadmega, mis võimaldab talvel kasutada soola efektiivsemalt ja loodust vähem reostavalt.

Seade mõõdab jooksvalt teekatte temperatuuri ja kor- rigeerib soola kogust ilmaolude ja -prognoosi omava- helistele seostele tuginedes. „Teekatte temperatuuri pideva mõõtmisega väldime ühtpidi soola ülekulu ja teisalt libeduseohtu, mis võib mõnel lokaalsel teelõigul tekkida soola ebapiisava koguse kasutamise tõttu,“ lisas Sillamäe.

2010. aastal tegevust alustanud Verston on kasvanud Eesti üheks suuremaks teedeehituse ja korrashoiu täisteenust pakkuvaks ettevõtteks, mis panustab vald- konna arengusse, kaasajastamisse ning efektiivsuse suurendamisse. Verston on seadnud ambitsioonika ees- märgi saada maailma kõige keskkonnasäästlikumaks taristuettevõtteks.

Ettevõtte on koos partneritega ehitanud mitu riigile olu- list objekti, näiteks Reidi tee Tallinnas, kommunismiohv- rite memoriaali taristu, Saarde tuulepargi teedetaristu ning Tallinna ja Ämari lennujaama laiendused, asfalteer- inud Tartu maantee Kose-Võõbu ja Võõbu-Mäo nel- jarealistel lõigud. Suurematest objektidest on hetkel töös Sopi-Tootsi tuulepargi teedetaristu rajamine ja Pärnu- Uulu neljarealise teelõigu ehitus. Ettevõtte annab tööd ligi 330 inimesele. Omas tegevusvaldkonnas on Verston esimene ehitusettevõtte, kes liitus Rohetiigriga.

75 000 inimest peab 2024. aastal hakkama tasuma maamaksu

Foto: pexels.com

Maksu- ja Tolliameti (MTA) e-teeninduses on tänasest avatud 2024. aasta maamaksu prognoosikuva. Möödunud aastal läbi viidud korralise maade hindamisega seoses on hüppeliselt tõusnud nende inimeste hulk, kelle maamaks on üle viie euro, mis tähendab, et MTA väljastab neile maksuteate.

2023. aastaga võrreldes on umbes 16 000 uut maaomanikku ja ligi 59 000 maaomanikku, kelle varasem maaomaksukohustus on jäänud alla 5 € ehk maksuteadet neile väljastatud ei ole. Seega on 2024. aastal uusi maksumaksjaid ca 75 000.

Maksu- ja tolliameti maamaksu teenusejuht Riita Parksepp kutsub kõiki üles oma andmetega e-MTAs varakult tutvuma, et maksuteade ei tuleks veebruaris üllatusena.

„Maamaksu prognoosikuva eesmärk on anda inimestele ülevaade 2024. aasta maamaksukohustuse hinnangulisest suurusjärgust. Lõpliku 2024. aasta maamaksukohustuse arvutame 2024. aasta 1. jaanuari seisuga. Seega on inimestele jäetud üle kahe kuu, et vajadusel täpsustada oma maa väärtusega seotud küsimusi korralise hindamise läbi viinud Maa-ametiga, maksumäärad kehtestanud kohaliku omavalitsusega või vaadama üle andmed kinnistusraamatus,“ selgitas Parksepp.

„Samuti tuleks e-MTAs üle vaadata oma kontaktandmed, sest siis saame maamaksuteate väljastamisest teavitada e-kirja või tekstisõnumiga. Juhul, kui meil maksumaksja e-posti aadressi ega mobiiltelefoni numbrit ei ole, saadame paberil maksuteate tavapostiga,“ lisas Parksepp.

Kuigi maa väärtus Eestis on võrreldes viimase hindamisega 8,3 korda tõusnud, ei tõuse maamaks 2024. aastal samas suurusjärgus. Selle ärahoidmiseks vähendati maksumäärasid ja seati nn kaitsemehhanism – 10-protsendiline (või 5-eurone) piirmäär. See tähendab, et üldjuhul ei suurene maamaks võrreldes eelmise aastaga rohkem kui 10%. Kui 10% on vähem kui 5 eurot, siis kasvab maamaks 5 euro võrra. Samuti säilivad 2024. aastal kõik senised maksuvabastused ja -soodustused.

Maamaks on maamaksuseadusega kehtestatud riiklik maks, millega maksustatakse Eestis kogu maa ja mis laekub täies ulatuses kohaliku omavalitsuse eelarvesse.

Maksu- ja Tolliamet

Soojusenergia on uus müügi piirhind

OÜ Lihula Soojus teatas soojusenergia piirhinna ja müügihinna muutusest Lihula linna kaugküttevõrgus. Konkurentsiameti 12.10.2022 otsusega nr 7-3/2022-154 on kooskõlastatud uus soojusenergia müügi piirhind 72,30 €/MWh, millele lisandub käibemaks. Eelmise perioodi soojusenergia hind oli 68,01 €/MWh. Hinnale lisandus käibemaks.

Foto: pexels.com

Palju õnne! Lääneranna Spordikooli maadlejad tulid Jaapanist tagasi medalitega | Lilli Lumera

Avalike suhete spetsialist

4. -9.10.2023 toimusid Tachikawa Arena & Dome spordihallis Jaapanis Tokyos sumomaadluse juunioride ja täiskasvanute maailmameistrivõistlused. Kokku olid kohal 29 riigi esindajad. Eesti koondisesse kuulusid ka kaks Lääneranna Spordikooli ja Lääneranna valda esindavat sportlast: Stefan-Lauri Mölder ja Eerik Pank.

Stefan-Lauri Mölder saavutas juunioride sumomaadluse MMil hõbe- ja pronksmedali! Eerik Pank tuli täiskasvanute sumomaadluse MMil viiendaks.

„Eerikul, kes osales meeste kerge raskekaalu kategoorias, jäi poolfinaali võidust justkui väga vähe puudu. Tundus, et võit oli siru ulatuses,“ andis maadlustreener Janar Sõber hinnagu.

Janar Sõber kommenteeris: „Peale kevadist Eesti meistris tulekut tekkis poistel õigus ja võimalus MMil osaleda. Meie põhiala on Kreeka-Rooma maadlus. Sumo on kõrvaltegevus, millega Eerik ja Stefan on lapsest saati kord rohkem, kord vähem kokku puutunud. SUMO World Championships 2023 oli seatud eesmärgiks napilt kuu enne võistlusi. Osavõtu määras raha. Eerik sai toetaja ja Stefanit aitasid tema sugulased. Spordikool tasus osalustasu.“

„Tokyos olid meeste arvestuses vastas mehed, kes püüdnud profiklassi poole. Nende võistlusvorm on tõeliselt hea. Oli natuke nagu tühi tunne, kui tuli kaotus. Kokkuvõtavad tulemused näitavad, et ukrainlased tegid igas kaalukategoorias puhta töö, võites isegi jaapanlasi. Ukraina esindajad on viimase aasta olnud paguluses – elanud ja treeninud eri riikides, naasmata kordagi koju. See on andnud neile hea võimaluse saada kogemusi väga erinevate treenerite ja koolkondade käe all, mis suurendas nende võidueliseid,“ arutles Sõber.

Lihulast pärit Stefan-Lauri Mölder õpib Lihula Gümnaasiumi 12. klassis ja Virtsust pärit Eerik Pank on Tallinna Tehnikakõrgkooli ehitusinstituudi hoonete ehituse 2. kursuse tudeng.

Stefan-Lauri Mölder võistles 7. oktoobril juunioride (U18) vanuseastmes kergekaalus (~80 kg) ja saavutas individuaalses arvestuses suurepärase II koha. Lisaks esindas Stefan-Lauri Eestit meeskonnavõistluses, Eesti meeskond saavutas tugevas konkurentsisis III koha. Seega Stefanile MMilt kaks medalit!

Stefan-Lauri Mölder võitis esimeses ringis Taipei sportlast Ming Han Shenit, teises ringis tuli võit sakslase Miro

Vasakult Eerik Pank, Stefan-Lauri Mölder ja treener Janar Sõber. / Foto: erakogu

Broswitzit üle. Õhtuses poolfinaalis võitis Stefan-Lauri Poola sportlast Pawel Polberki. Finaalis kaotas napilt ukrainlasele Nikita Kanevskyile. Kokku astus dojole kergekaalus 11 sportlast.

Meeskonna võistluses oli Eesti tiim esimeses ringis vaba, teises ringis tuli vastaseks Saksamaa. Võit Saksamaa üle viis eestlased poolfinaalis kokku Brasiilia meeskonnaga. Brasiilia tiim sai võiduga pääsu finaali ja Eesti alistas kolmanda koha matšis Ukraina.

Eerik Pank võistles 8. oktoobril -115 kg kaalukategoorias täiskasvanute arvestuses ja saavutas 16 mehe konkurentsisis ülikõrge V koha.

Eerik võitis esimeses ringis Ameerika Ühendriikide sportlast Eric Quang Huynhi, teises ringis alistas Iraani esindava Amir Ghajari. Mõlemad matšid olid väga teravad ja võitja selgitamiseks läks kohtunikel tarvis videokorduse ülevaatust. Õhtuses poolfinaalis tuli Eerikul võtta vastu sama napp kaotus Ukraina maadlejalt Vazha Daiaurilt, kes hiljem pärjati maailmameistriks. III-V koha kohtumises kaotas Eerik Mongoolia esindajale Badral Baasandorjile. Eeriku tulemuseks jäi poolprofessionaalide järel ülikõrge V koht.

Kogu Stefani-Lauri Mölderit võistluspäev on järelevaadatav [siit](#).

Klubide arvestuses tegid Lääneranna maadlejad suurepärase soorituse | Janar Sõber

maadlustreener

30. septembril toimus Lihula spordihoones rahvusvaheline maadlusvõistlus, Gustav Vahari XIII memoriaal Kreeka-Rooma ja naistemaadluses. Lääneranna Spordikooli maadlejate jaoks on tegu koduvõistlusega, kodus esineda on alati keerulisem kui külapeal.

Kokku osales võistlusel 223 maadlejat 29 klubist. Viis klubi oli tulnud kohale Lätist ja kolm Leedust, Eesti klubidest oli esindatud koos kohalikega 21 keskust.

Lääneranna valda ja Lääneranna Spordikooli esindas 24 noort sportlast. Klubide arvestuses tegid Lääneranna sportlased suurepärase soorituse – meie noormaadlejad

- » olid tõeliselt tulihingelised ja saavutasid 29 keskuse arvestuses meeskondliku pingutusena 104 punkti ja väga tähendusliku I koha.

Foto: erakogu

Lääneranna Spordikooli liikmete tulemused:

Tüdrukud U10

25 kg Marta Kolõtsev, II koht
35 kg Adele Kukk, II koht
35 kg Mai-Kättriin Mölder, III koht
45 kg Emily Alpius, II koht
50 kg Johanna Tsekenjuk, I koht

Tüdrukud U12

35 kg Marleen Takk, I koht
45 kg Liisbet Arusalu, III koht
50 kg Mia-Jessica Mölder, I koht
50 kg Ketely Alpius, II koht
55 kg Emma Lobjakas, II koht

Tüdrukud U15

50 kg Mia-Jessica Mölder, II koht

Poisid U10

23 kg Oskar Kanter, II koht
26 kg Georg Kanter, V koht
47 kg Kaarel Maiko Tsekenjuk, I koht
47 kg Johannes Raud, III koht
58 kg Kert Kukk, II koht

Poisid U12

50 kg Ardon Alesmaa, III koht
60 kg Lauri Laev, II koht
60 kg Ats Laos, III koht
70 kg Kristjan Kolõtsev, III koht

Poisid U15

62 kg Charli Takk, VI koht
68 kg Gregor Hendrik Mölder, V koht
75 kg Karl-Robin Raud, VI koht

Poisid U17

60 kg Ats Kaasik, II koht
110 kg Kardo Küttmann, I koht

Õnnitleme sünninuid ja nende vanemaid!

Tormi Pikkmets 08. V 2023
Elsa Adele Rannaoja 17. V 2023
Mattias Assmann 01. VI 2023
Grisethe Veltmann 12. VI 2023
Naomi Nicole Velberk 23. VI 2023
Lucas Hein 24. VI 2023
Kelli Mitt 28. VI 2023

Caspar Sikk 14. VII 2023
Hiie-Riin Vaan 25. VII 2023
Kristofer Täht 25. VII 2023
Maksim Nekhaichuk 16. VIII 2023
Karl Pikkmets 18. VIII 2023
Hugo Vaikla 21. VIII 2023
Ruben Vokk 21. IX 2023

Mälestame meie seast lahkunuid (10.05–05.10.2023)

Sulev Keskoja 20. VII 1964 – 16. V 2023
Hugo Mürsepp 28. I 1950 – 16. V 2023
Pille Puks 10. VI 1943 – 24. V 2023
Ester-Tiia Lillo 16. II 1946 – 29. V 2023
Vassili Jefanov 19. II 1942 – 01. VI 2023
Jaanus Rauk 23. I 1974 – 04. VI 2023
Leonida Röömel 23. I 1925 – 10. VI 2023
Rein Lõhmus 06. II 1949 – 15. VI 2023
Ellen Mölderkivi 29. IV 1951 – 15. VI 2023
Helju Jalakas 06. I 1936 – 19. VI 2023
Harry Luigas 22. IV 1961 – 08. VII 2023
Kugo Kohava 06. VI 1941 – 09. VII 2023
Aliide Riistop 30. XI 1922 – 12. VII 2023
Virve Mikk 01. VIII 1937 – 13. VII 2023
Rein Loit 01. XII 1940 – 14. VII 2023
Hilja Nurk 19. X 1943 – 14. VII 2023
Helgur Paldis 21. VII 1939 – 17. VII 2023

Hilmar Söörd 21. II 1952 – 21. VII 2023
Jaak-Rein Unn 15. III 1936 – 23. VII 2023
Saima Laidoner 10. XII 1942 – 27. VII 2023
Aare Laos 28. I 1963 – 31. VII 2023
Anne Vridolin 13. III 1960 – 10. VIII 2023
Olev Rahuoja 10. VIII 1946 – 27. VIII 2023
Laila Viller 18. II 1969 – 27. VIII 2023
Ilse Kasemaa 28. III 1933 – 02. IX 2023
Vaike Kuld 27. V 1945 – 04. IX 2023
Ilse Lipponen 15. II 1931 – 04. IX 2023
Margo Kepp 15. V 1977 – 05. IX 2023
Karin Arula 28. IX 1964 – 06. IX 2023
Liisi Soomaa 04. IX 1932 – 11. IX 2023
Tõnis Kaljula 19. III 1973 – 22. IX 2023
Milvi Täll 20. II 1940 – 03. X 2023

Avaldame lähedastele kaastunnet!

Lääneranna valla kultuurikava

Oktoober

29.10 kell 12.00 **eakate koosviibimine** Varbla rahvamaja väikeses saalis. Külla tuleb režissöör, näitekirjanik, lavastaja Gerda Kulli-Gordemets. Info: 5907 5712 (Anneli)

November

03.11 kell 19.00 **hingede-aja kontsert** Kömsi rahvamajas. Esineb armastatud laulja, muusik, helilooja Mari Jürjens koos klaverisaatjaga. Piletiinfo: eelmüügi sooduspilet 15 € (õpilane, pensionär), eelmüügi täispilet 17 €, toimumispäeval 20 €. Info ja broneerimine: 525 3236; komsirm@laaneranna.ee; www.facebook.com/komsirm

05.11 kell 12.00 Lihula Aja-looklubi **Tõnu-Andrus Tannbergi** ettekanne „**Uus kurss**“ **Baltikumis pärast Stalini surma**“ Lihula mõisas, tasuta

10.11 kell 19.00 **Komöödia-teater etendusega „Doktor, appi!“** Lihula kultuurimajas.

Komöödia autor ameeriklane John Patrick, lavastas Anne Paluver, mängivad Henrik Normann, Kaili Närep, Vladas Radvilavicius ja Lisabet Loigu. Pilet 22/20 €. Piletid saadaval ka Piletimaailmas.

18.11 kell 09.00–14.00 **mardi-kadri laat** Lihula kultuurimajas. Ootame teiste seas kaupleva ka Lääneranna valla omatoodangu tootjaid! Oodatud on näiteks aed- ja puuviljakasvataja, vorstitegijad, mesinikud jt. Kui oled Lääneranna valla omatootja, siis registreerides maini seda kindlasti! Selgitame rahva abiga laada ajal välja ka Lääneranna valla parima hoidise! Hoidiseid saad kultuurimajja tuua 15. novembrini. Laadalisel

saavad lemmikhoidise poolt hääletada laadapäeval alates kella 10.00st, võitja selgub kell 13. Info ja registreerimine: 477 8191, 5332 9267, kultuurimaja@lihula.ee.

Detsember

02.12 1. adventi tähistamine Varbla keskuse suure kuuse juures. Kontsert.

08.12 kell 19.00 **Hanna-Liina Vösa & Haapsalu Kammerorkestri kontsert „Imelised jõulud“**, Lihula kultuurimajas. Pilet eelmüügis 10 €, kohapeal 15 €.

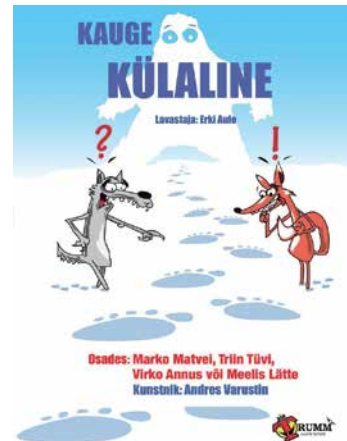
09.12 kell 10.00 **jõululaat** Varbla Rahvamaja suures saalis. Info ja registreerimine: 5907 5712.

06.12 kell 12.00 **Lääneranna valla eakate jõulupidu** Kömsi Rahvamajas. Päevakava ja esinejad täpsustamisel. Jõulumaitse-line kohvilaud! Osavõtusoovist ja transpordivajadusest palume teatada 30. novembriks. Info ja registreerimine: 525 3236, komsirm@laaneranna.ee.

10.12 kell 10.00 **jõululaat** Kömsi Rahvamaja ees platsil. Avatud piparkoogihõnguline päkapikukohvik. Pakkumisel palju jõulukinke, käsitööd ja muud kaupa. Info ja registreerimine: 525 3236, komsirm@laaneranna.ee.

12.12 kell 19.00 **Rakvere teater etendusega „Onu Vanja“** Lihula kultuurimajas. Anton Tšehhovi klassikalise draama on lavastanud Eili Neuhaus, osades Ülle Lichtfeldt, Jaane Kimmel, Helgi Annast, Eili Neuhaus, Hannes Kaljujärvi (Vanemuine), Peeter Raudsepp, Velvo Väli, Tarmo Tagamets (külasena). Pilet 21/18 €. Piletid saadaval ka Piletimaailmas

13.12 kell 16.00 **mudilaste jõulupidu** Varbla rahvamajas. Esinevad lasteaia mudilased ja Tallinna Lasteteater Lepatriinu esituses saab näha kogupere jõulu-etendust „Kass, kes kõndis omapead“. Pärast etendust tuleb jõuluvana! Info: 5907 5712. Tasuta

14.12 kell 11.00 **laste jõulu-etendus „Kauge küaline“** Kömsi rahvamajas. Peale etendust tuleb kõikidele kodustele lastele jõuluvana. Lähemalt saab tutvuda etendusega teater Trummi kodulehel: www.teatertrummi.ee. Info: 525 3236, komsirm@laaneranna.ee

22.12 kell 20.00 **jõulupidu** Varbla Rahvamajas. Tantsuks mängivad Gunnar Loho, Liisa, Ronan. Info: 5907 5712. 15 € eelmüügist, 20 € kohapeal.

24.12 kell 16.00 **püha jõulu-õhtu jumalateenistus**, EELK Kirbla Püha Nikolause kirikus. Teenib õpetaja Illimar Toomet.

29.12 kell 20.00 **aastalõpu-pidu** Lõpe klubis. Info: 5908 8564

29.12 kell 20.00 **aastalõpu-pidu** Kömsi Rahvamajas. Tantsuks ansambel Härra Kuu, videodiskor Allan Peramets. Piletid eelmüügist 18/20 €, kohapeal 25 €. Info: 525 3236.

Kultuuri- ja rahvamajade kontaktid

» Kömsi Rahvamaja | 525 3236
komsirm@laaneranna.ee

» Lihula Kultuurimaja | 477 8191
kultuurimaja@lihula.ee

» Lõpe Klubi | 5660 0540
lopeklubi@laaneranna.ee

» Varbla Rahvamaja | 528 2621
anneli.lobjakas@laaneranna.ee

» Virtsu Rahvamaja | 506 3367
kristiina.magi@laaneranna.ee

LÄÄNERANNA VALD
Pärnu maakond Lääne-Eesti aladel

Lääneranna Vallavalitsus otsib HAMBARAVITEENUSE PAKKUJAT

Üürile anda äripind

- Tallinna mnt 35, Lihula Tervisekeskus
- Ruumide pindala 51,1 m²
- Ruumid vabanevad 31.12.2023
- Hambaravikabinet on sisustatud ning seadmed ja inventari saab seniselt teenusepakkujalt välja osta.

Küsi lisainformatsiooni ja tule vaata ruumid ning seadmed üle!
Aare Lauren, Lääneranna valla varahaldur
+372 5699 0048, aare.lauren@laanerannavald.ee

HELKUR ON
ODAVAIM
ELUKINDLUSTUS
JA VÕIB
PÄÄSTA
SINU ELU!

TURVALIST
LIIKLEMIST!

PÜSIME KOOS! **15**

15 minutit segamatut suhtlust iga päev

VAATAN KUIDAS →

peaasi.ee

Eesti Haigekassa

SõbraKooliühendus

LÄÄNERANNA TEATAJA REKLAAMI HINNAKIRI

- 1 lehekülge (480 cm²) 384 €
1/2 lehekülge (161–240 cm²) 192 €
1/3 lehekülge (121–160 cm²) 120 €
1/4 lehekülge (61–120 cm²) 96 €
1/8 lehekülge (31–60 cm²) 48 €
1/16 lehekülge (21–30 cm²) 24 €
Kuni 20 cm² või reakuulutus kuni 4 rida – 18 €
Veebibänner suuruses 1000x120px – 6 €/päev
Veebibänner suuruses 300x120px – 3 €/päev

Lääneranna valla paberlehes ja veebikeskkonnas reklaami avaldamine valla kodanikele, asutustele, ettevõtetele ja mittetulundusühingutele on kuni 1/4 lehekülge tasuta. Poliitilise sisuga reklaam on tasuline ja reklaami avaldamise hind on kahekordne reklaamile kehtestatud hind.

Lisainfo: www.laanerannavald.ee/ajaleht

Alates 15. oktoobrist on lubatud sõidukitel talverehve kasutada ja alates 1. detsembrist on need kohustuslikud. Lamellrehvidega võib sõita aastaringselt.

Kui liigeldakse päevasel ajal ja peamiselt linnades või suurtel maanteedel, siis ei tasu rehvivahetusega ka liigselt venitada. Kuigi päevased õhutemperatuurid võivad olla plusspoolel ja suuremad teed on lumevabad, püsib öiste külmakraadide tõttu libeduse oht.

„Seepärast soovitame arvestada, kui palju, mis ajal ja millistel teedel sõidetakse. Kui tuleb sõita pikki vahemaid erinevat liiki teedel, sageli varahommikul või hilistel öötundidel, siis ei tasu rehvivahetusega oodata,” selgitas Transpordiameti tehnosakonna juhataja Jürjo Vahtra. „Libedal teel suverehvidega sõites seame ohtu nii enda kui kaasliiklejate elu,” lisas ta.

Mida paremad on rehvid, seda kindlamalt püsib auto teel. Talverehvide puhul on oluline meele pidada, et talverehvi mustris jääksügavus peab olema suurem kui 3 mm.

Talverehve võib Eestis kasutada alates 15. oktoobrist kuni 31. märtsini. Erandina võib talviste tee- ja ilmastikuolude esinemise korral naastrehve kasutada 1. oktoobrist kuni 30. aprillini.

Transpordiamet

Lääneranna Teataja on TASUTA Lääneranna valla ajaleht, mis ilmub 11 korda aastas ning mille väljaandjaks on Lääneranna Vallavalitsus.

Reklaami avaldamise info ja hinnakirjad: laanerannavald.ee/ajaleht

Lääneranna Teataja toimetis
Lääneranna Vallavalitsus,
Jaama 1, Lihula 90302

E-post: ajaleht@laaneranna.ee
ajaleht.laaneranna.ee/paberleht

Toimetaja – Lilli Lumera
Tel +372 5307 8166
E-post: lilli.lumera@laanerannavald.ee

Keeletoimetaja – Anu Rooseniit (Keeletoimetuse OÜ)
Küljendaja – Erelin Kallas, Vali Press OÜ
Trükk – Printall AS